

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Освітня програма	2133 Фінанси і кредит
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2133
Назва ОП	Фінанси і кредит
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Рисін Віталій Васильович, Петленко Максим Володимирович, Мальований Михайло Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.05.2020 р. – 29.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/2133_Finansy_i_kredyt.pdf

Програма візиту експертної групи <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/rozklad-na-sajt.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Фінанси і кредит» та освітня діяльність за цією програмою відповідають критеріям 1-9 за рівнем відповідності В. Виявлені під час акредитаційної експертизи недоліки не є суттєвими, а наявні у ЗВО можливості та напрацювання можуть стати основою для їх усунення. Загальне враження про ОП є позитивним. ОП реалізується, освітній процес є реальним. ОП узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. Науково-педагогічні працівники, задіяні на ОП, мають достатній рівень академічної та професійної кваліфікації, окремі з них мають досвід практичної діяльності. Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Для розробки та реалізації ОП ЗВО залучаються зовнішні та внутрішні стейкхолдери. В ЗВО сформована внутрішня система забезпечення якості освіти. ЗВО має сформоване бачення подальшого розвитку та удосконалення ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Під час формування цілей та програмних результатів навчання були враховані позиції та потреби стейкхолдерів. Наявний достатній потенціал поглиблення співпраці з роботодавцями в майбутньому. 2. ОП «Фінанси і кредит» постійно оновлюється та переглядається з метою, як приведення у відповідність до чинних вимог державного стандарту, так і врахування зауважень та побажань усіх стейкхолдерів. Позитивним є те, що ЗВО оперативно реагує на запити та пропозиції роботодавців. 3. За всіма освітніми компонентами, включаючи вибіркові, розроблено та оприлюднено силабуси. 4. Практична підготовка здобувачів забезпечується на високому рівні, у тому числі за рахунок налагодженого механізму тісної співпраці з підприємствами, установами, організаціями регіону. 5. Нормативні документи Академії чітко регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, критерії є зрозумілими та доступними. 6. В Академії розроблено пакет документів щодо забезпечення академічної доброчесності, здійснюється впровадження технологічних рішень для перевірки унікальності студентських робіт. 7. Адміністрація Академії надає підтримку студентським ініціативам. 8. Функціонує Психологічна служба, що забезпечує вирішення проблем психічного здоров'я здобувачів освіти. 9. Планомірно проводиться робота щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Обмеженість процесу вільного вибору здобувачами освітніх компонентів блочним підходом. 2. Навички soft skills формуються здебільшого за рахунок чи вибіркових дисциплін або через участь студентів у проєктах, ініційованих студентським самоврядуванням. 3. Низький рівень залучення студентів до міжнародних програм. 4. Тематика стажувань викладачів не завжди пов'язана із профілем ОП. 5. Факти участі викладачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності відсутні. 6. Розділ «Студенту» на сайті ЗВО містить дещо обмежену інформацію. 7. Процедура опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості освітніх послуг на етапі становлення. 8. Питання антикорупційної політики в нормативних документах Академії практично відсутні. 9. Врахування думки здобувачів під час розробки та перегляду ОП носить епізодичний характер. 10. В Академії відсутній систематичний моніторинг кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Рекомендації: 1. Під час удосконалення ОП розкрити її унікальність. 2. Більш активно залучати до обговорення ОП здобувачів вищої освіти. 3. Слід удосконалити процедуру вільного вибору освітніх компонентів шляхом застосування не лише блочної системи вибору. 4. Слід удосконалити практику інформування здобувачів про зміст дисциплін вільного вибору, презентацію курсів через створення каталогу вибіркових дисциплін на сайті ЗВО. 5. Доцільним є подальше удосконалення ОП з точки зору забезпечення набуття здобувачами навичок soft skills. 6. Необхідно розробити процедуру опитування здобувачів щодо обсягів самостійної роботи. 7. Посилити використання в освітньому процесі інноваційних методів викладання, у тому числі, за рахунок використання спеціального програмного забезпечення. 8. Удосконалити в ЗВО систему дистанційної освіти. 9. Потребує вдосконалення процедура вивчення думки студентів щодо змістовної частини дисциплін та їхньої кореляції з програмними результатами навчання. 10. Бажано запровадити систематичне опитування думки студентів щодо форм та методів навчання і викладання у кінці вивчення дисципліни. 11. При проходженні конкурсів бажано враховувати відповідність академічної та професійної кваліфікації профілю ОП. 12. Слід удосконалити процедуру проведення конкурсів на заміщення вакантних посад шляхом врахування думки здобувачів вищої освіти. 13. Внести доповнення чи розробити окремий документ, що регулював би антикорупційну політику ЗВО. 14. Проводити подальшу розбудову внутрішньої системи забезпечення якості освіти через чіткий розподіл функціональних обов'язків та відповідальності між структурними підрозділами ЗВО. 15. Створити систематичний моніторинг кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми, сформульовані в ОП та відомостях самооцінювання, чіткі, проте є загальними для програм, що готують фахівців з фінансів, банківської справи та страхування. Спеціальні компетентності у сфері будівництва, що обумовлено специфікою ЗВО, забезпечуються як у ОП 2016 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya.pdf>) так і у ОП 2019 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya.pdf>) винятково вибірковими дисциплінами, що не дозволяє стверджувати про унікальність ОП. Мета ОП відповідає місії та стратегії ЗВО, що полягає у підготовці кваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для підприємств усіх форм власності, наукових та освітніх установ, органів державної влади і управління за рівнями вищої освіти, утвердження національних і загальнолюдських цінностей, самореалізація особистості, створення науково-технічної продукції для зміцнення національної економіки та інноваційного розвитку України (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Strategiya_2020-2025-1.pdf).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП протягом останніх 4 років після її затвердження у 2016 р. переглядалася два рази (у 2018 р. і у 2019 р.). Інформація, отримана під час роботи з фокус групами роботодавців, здобувачів та академічним персоналом, а також аналіз рецензій, що надавались у відомостях про самооцінювання ОП (ТОВ «Алькон», ТОВ «Лабораторія консалтингу «Елькон», ТОВ АРС-інжиніринг, ТОВ «Центр економічних досліджень») і протоколів засідань кафедри (протокол № 11(146) від 26.05.2016 р., протокол №11(170) від 22.05. 2018 р., протокол №11 (182) від 28.05.2019р.) дозволили встановити, що цілі та програмні результати були сформовані з урахуванням позицій усіх зацікавлених стейкхолдерів. 1. Роботодавці беруть активну та систематичну участь у періодичному перегляді змісту ОП, виступають з пропозиціями та побажаннями як структури ОП так і змісту окремих освітніх компонентів. В ОП 2016 р. були враховані побажання роботодавців щодо включення таких освітніх компонентів, як: 1) «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»; 2) «Банківська система»; 3) «Фінансовий ринок», 4) «Соціальне страхування»; 5) «Місцеві фінанси». При формуванні ОП 2019 р. були враховані пропозиції роботодавців щодо розширення переліку вибіркових дисциплін. Водночас, слухні пропозиції ТОВ «Лабораторія консалтингу «Елькон» щодо включення в ОП таких дисциплін як «Фінансове планування» або «Бюджетування суб'єктів господарювання» поки що не знайшли свого відображення в ОП. Під час спілкування з роботодавцями повністю підтверджений факт їх залучення до розробки та періодичного перегляду ОП «Фінанси і кредит». Роботодавці підтверджують бажання та готовність і надалі приймати участь у реалізації ОП. 2. Академічна спільнота. Думки представників академічної спільноти відображено на всіх етапах розробки та оновлення освітньої програми. ОП розглядається на засіданнях кафедри та факультету. Регулярно розглядаються питання щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення матеріалів; організації самостійної роботи студентів. Також на офіційному веб-сайті академії створена сторінка «Тромадські обговорення» (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>), де усі можуть ознайомитися з існуючою ОП та надіслати свої відгуки чи пропозиції на електронну адресу гаранта освітньої програми Ползикової Г.В. polzikova.hanna@pgasa.dp.ua. Крім цього, для ознайомлення на сайті Академії розміщений проект ОП 2020 р. (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/05/PROEKT-OPP-20_072_Fynansy-_bakalavr-vid-25.05.20.pdf), зауваження та пропозиції до якого приймаються до 15 червня 2020 року на електронну адресу gis1@ukr.net. 3. Здобувачі вищої освіти були залучені до розробки лише ОП 2019 р. Таким чином, цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формулюванні цілей освітньої програми «Фінанси і кредит» та програмних результатів навчання були враховані тенденції розвитку спеціальності, галузеве спрямування та особливості ринку праці Дніпропетровського регіону. Це підтверджується за результатами зустрічі з роботодавцями, які постійно підтримують зв'язки із ЗВО з питань надання консультацій щодо внесення змін до освітньої програми, а також здійснюється тісна співпраця підприємств, керівниками та працівниками яких вони є, в якості проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики для здобуття ними необхідних умінь та навичок, що передбачені в освітній програмі. Під час формування цілей і програмних результатів навчання ОП був використаний досвід аналогічних освітньо-професійних програм Київського національного університету технологій та дизайну (м.Київ,) Національного університету «Львівська

політехніка» (м. Львів), ДНУЗТ ім. академіка В. Лазаряна (м. Дніпро); ДВНЗ ТНТУ ім. І. Пулюя (м. Тернопіль); ДВНЗ УДХТУ (м. Дніпро); Черноморського національного університету ім. І. Пулюя (м. Одеса); ДВНЗ ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків); Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля (м. Дніпро). Під час спілкування з академічним персоналом завідувач кафедри Чимшит С.І. зазначив, що при підготовці проекту ОП 2020 р. (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/05/PROEKT-OPP-20_072_Fynansy-_bakalavr-vid-25.05.20.pdf) була врахована думка та специфіка діяльності регіональних підприємств.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Фінанси і кредит», яка надана у матеріалах самоаналізу, розроблена у 2016 році. ОП 2016 р. відповідає вимогам НРК для сьомого кваліфікаційного рівня. Також у самоаналізі наведена ОП 2019 року. Зміст ОП 2019 р. відповідає затвердженому стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». ОП 2019 р. містить необхідні відповідно стандарту загальні та фахові компетентності та програмні результати навчання. Форма атестації здобувачів вищої освіти також у цілому відповідає вимогам стандарту. Водночас, слід відзначити, що в ОП 2019 р. частина програмних результатів покривається за рахунок вибірових дисциплін – РН17 та РН22. Під час спілкування з гарантом та академічним персоналом виявлено, що дані недоліки уже враховані та виправлені у проекті ОП на 2020 р. (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/05/PROEKT-OPP-20_072_Fynansy-_bakalavr-vid-25.05.20.pdf), яка нині перебуває на обговоренні. У цілому ОП 2019 р. дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», а також у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для бакалаврського рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП має сформовані цілі, які пов'язані з місією та стратегією ЗВО. Під час формування цілей та програмних результатів навчання були враховані позиції та потреби стейкхолдерів. ОП при підготовці фахівців враховує регіональний аспект та потребу місцевого бізнесу у фахівцях з фінансів, банківської справи та страхування. Наявний достатній потенціал поглиблення співпраці з роботодавцями в майбутньому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. Цілі освітньої програми «Фінанси і кредит», сформульовані в ОП та відомостях самооцінювання не визначають її «фокус». 2. В ОП 2016 р. та ОП 2019 р. деякі програмні результати забезпечуються вибіровими компонентами. Рекомендації: 1. Під час удосконалення ОП слід розкрити її унікальність. 2. Більш активно залучати до обговорення ОП здобувачів вищої освіти. 3. Враховувати специфіку ЗВО при розробці ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

В цілому всі підкритерії Критерію 1 характеризуються загальною відповідністю. ОП відповідає у цілому стандарту вищої освіти та Національній рамці кваліфікації. Наявні недоліки щодо невизначеності «фокусу» ОП, розкриття її унікальності не є вагомими. У процесі спілкування виявлено позитивні тенденції щодо усунення даних недоліків.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої-професійної програми 2016 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya.pdf>) та 2019 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya-.pdf>) - становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України “Про вищу освіту” <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#n77>. Обсяг окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства та внутрішнім документам ЗВО.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Фінанси і кредит» (2016 р.) (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya.pdf>) є достатньо структурованою, освітні компоненти розподілено на змістовні блоки: нормативні компоненти циклу загальної підготовки, нормативні компоненти циклу професійної підготовки та два блоки варіативних навчальних дисциплін (по 20 дисциплін у кожному), що в сукупності надає можливість ЗВО досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Блочна система формування індивідуальної освітньої траєкторії, яка була використана під час реалізації ОП, хоча і не є, на думку експертів, ідеальною моделлю вільного вибору дисциплін, проте ознайомлення з силабусами, які розроблено за всіма нормативними й варіативними дисциплінами (є у вільному доступі на сайті академії: <https://pgasa.dp.ua/syllabus/finansy-i-kredyt/>) та проведення співбесід зі здобувачами вищої освіти надали змогу пересвідчитися у тому, що вибір студентами дисциплін в ЗВО дійсно відбувається. Освітні компоненти, включені до ОП, підпорядковані певній логіці навчання і викладання. Проте, наведена структурно-логічна схема важка для сприйняття та розуміння і не структурована. Недоліком є те, що окремі програмні результати навчання, а саме РН 11 та РН 14, досягаються за рахунок вибіркового вибору дисциплін. Обов'язкова дисципліна «Страховання» розміщена у циклі загальної підготовки, хоча повинна відноситися до циклу професійної підготовки, зважаючи на спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа і страхування». Також, на думку ЕГ, деякі дисципліни, які є вибірковими у подальшому слід віднести до обов'язкових компонентів: «Фінансовий аналіз», «Фінанси підприємств», «Контролінг», «Державні фінанси». Більша частина таких недоліків уже виправлена в ОП зразка 2019 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya-.pdf>) та проєкті ОП на 2020 р. (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/05/proekt-OSVITNYA_072_Fynansy-_bakalavr_2020-vid16.05.20.pdf). В цілому ОП 2016 р. та ОП 2019 р., незважаючи на деякі недоліки, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Обов'язкові компоненти ОП 2016 р. частково відповідають предметній області спеціальності фінанси, банківська справа та страхування. Це пов'язано з тим, що деяка частина дисциплін, які мають безпосереднє відношення до спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» - Фінансовий аналіз, Фінансова статистика, Фінанси підприємств, Місцеві фінанси, Контролінг, Соціальне страхування, Державні фінанси – були віднесені до вибіркового вибору дисциплін. В ОП 2019 р. обов'язкові компоненти уже у більшій мірі відповідають предметній області спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Аналіз силабусів, завантажених до відомостей самооцінювання, та інших навчально-методичних матеріалів, наданих ЗВО під час експертизи, засвідчив зв'язок зі спеціальністю. Тому перелік обов'язкових компонентів ОП 2019 р. дає змогу здобувачам набутти компетентності, що необхідні для досягнення програмних результатів, що визначають предметну область спеціальності. Водночас, проведення інтерв'ю зі гарантом, здобувачами вищої освіти, випускниками та роботодавцями підтвердило необхідність посилення змістовного наповнення ОП «Фінанси і кредит» дисциплінами, спрямованими на посилення підготовки фахівця зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Також, випускники та роботодавці просять в ОП збільшити практичну підготовку здобувачів. Водночас, як випускники так і роботодавці засвідчили, що дисципліни, які викладалися чи викладаються на ОП дають змогу сформувати фахівця зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові дисципліни. У відомостях самооцінювання і навчальних планах обсяг, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів зазначений в ОП 2016 р. – 63 кредити, а в ОП 2019 р. – 62 кредити ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». В ЗВО діє стандарт ДВНЗ ПДАБА ОП-02-18 «Положення про порядок вибору навчальних дисциплін» 2018 року (є у вільному доступі на сайті: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-vyboru-navchalnyh-dystsyplin-studentamy.pdf>). Сама процедура вибору за ОП здійснювалася за блочною системою. Під час співбесіди зі здобувачами ОП було підтверджено факт реального вибору дисциплін в ЗВО. Здобувачі

підтвердили, що знайомі з процедурою вибору дисциплін у ЗВО. На прохання експертної групи, гарантом ОП були надані відскановані індивідуальні навчальні плани здобувачів різних років, що також підтверджує реальний вибір дисциплін студентами. Під час спілкування з керівництвом університету та академічним персоналом виявлено, що у даний час проводиться активна робота щодо розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, за рахунок надання права вибору не лише за блочною системою (за умови залишення такої системи як одного з альтернативних варіантів вибору), але й створення загального пулу вибіркових навчальних дисциплін на рівні даного ЗВО та шляхом кооперації з іншими ЗВО. Новий підхід до вибору студентами дисциплін уже знайшов своє відображення у проектах ОП на 2020-2021 н.р (<https://pgasa.dp.ua/discussions/>). Студенти будуть мати право обирати будь-які дисципліни як на рівні ЗВО так і факультету. Під час спілкування з академічним персоналом завідувач кафедри Чимшит С.І. поінформував членів експертної групи, що ЗВО планується створити консорціуму з ЗВО м. Дніпро для забезпечення спільної організації навчання здобувачів вищої освіти з вибіркових дисциплін та формуванню більш широкої бази вибіркових дисциплін. Також, за інформацією начальника навчального відділу ЗВО Грабовського І.С. в Академії планується реалізація проекту Е-вибір, який передбачає вдосконалення інформування та вибір дисциплін здобувачами через сайт Академії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Під час реалізації ОП передбачено два види практики: навчальна та виробнича – в ОП 2016 р. і в ОП 2019 р. загалом 18 кредитів ЄКТС у в ОП 2019 р., що є достатнім для здобуття професійних компетентностей. Загалом ОП передбачає проходження здобувачами вищої освіти практичної підготовки: навчальна практика I (2 семестр), навчальна практика II (4 семестр) та виробнича практика (6 семестр) тривалістю по 6 кредитів кожна. В ЗВО розроблено та розміщено на веб-сайті нормативні документи, які регулюють проходження здобувачами практики: «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ ПДАБА» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>) та «Положення про організацію практичної підготовки студентів» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/1.pdf>). За результатами вивчення внутрішньої нормативної документації ЗВО, проведення співбесід з усіма групами стейкхолдерів підтверджено, що практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньої програми та здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях на підставі укладених з ними договорів. На прохання експертної групи, гарант надав відскановані копії договорів ЗВО з підприємствами, установами та організаціями, де проходять практику здобувачі ОП «Фінанси і кредит» (ПАТ КБ «Приватбанк», Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Акціонерне Товариство «Дніпроважмаш», ПАТ «Дніпрогаз», Фінансове управління Соборної районної у м. Дніпрі ради, Департамент фінансів Дніпропетровської обласної державної адміністрації тощо). На підставі аналізу баз практики можливо стверджувати, що вони відповідають спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Студент має право самостійно обирати базу практики, або ж здійснювати свій вибір із переліку баз, запропонованих випусковою кафедрою. Водночас, каталог баз практик для ознайомлення здобувачам відсутній на сайті. Під час проведення фокус-групи з роботодавцями з'ясовано, що роботодавці готові до співпраці з ЗВО щодо проведення практичної підготовки здобувачів даної ОП з подальшим їх працевлаштуванням. Здобувачі ОП під час співбесіди відзначили, що Академія допомагає студенту знайти базу для практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Фінанси і кредит» недостатньо спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) у межах вивчення обов'язкових освітніх компонентів. Здебільшого навички soft skills здобувачі набувають поза межами освітнього процесу. Систематична організація та проведення студентських науково-практичних конференцій, семінарів, участь у діяльності студентського самоврядуванні, проведення концертів, конкурсів, вікторин та інших заходів сприяють набуттю соціальних та комунікативних навичок soft skills у здобувачів ОП. В Академії функціонує Центр професійного розвитку (<http://cru.pgasa.dp.ua/index.php/about/lectures/>), де проводяться різноманітні семінари та вебінари, тематика яких, зокрема, направлена і на формування у здобувачів навичок soft skills (наприклад, був проведений семінар на тему «Креативне письмове висловлювання у процесі навчання іноземній мові»). Зустріч із представниками студентського самоврядування підтвердила їх активну позицію й широкі можливості розвитку соціальних і комунікативних навичок у рамках низки проектів: спортивного, соціального, інноваційного, розважального, культурно-масового та взаємодії зі ЗМІ (<https://pgasa.dp.ua/hp/km/proekti/>). Зокрема, 1 листопада 2019 р. на факультеті відбувся квест «Економіст-2019», мета якого – формування корисних навичок учасників, що виявляє надзвичайно важливе вміння – вміння працювати в команді (тімбілдінг) (<https://pgasa.dp.ua/news/liga-ekonomistiv-2019/>). Під час співбесіди зі здобувачами виявлено, що кафедрою організуються різноманітні заходи, що допомагають сформувати навички soft skills. Водночас, випускники та роботодавці рекомендують посилити набуття навичок soft skills у межах освітніх компонентів ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Рекомендована структура кредиту ЄКТС в Університеті для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, як правило, у межах 33-50 % аудиторних занять, що підтверджено у процесі вивчення ОП, навчального плану та силабусів освітніх компонентів. Організацію та проведення позааудиторної самостійної навчальної і творчої роботи студентів та їх контроль регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>). Наповнення 1 кредиту ECTS відповідає 30 годинам. В цілому, проаналізувавши навчальний план з ОП та з огляду на наповнення годин видами навчальної роботи, можна констатувати наявність збалансованості між аудиторною роботою та самостійною роботою студента. Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів є цілком логічним та обґрунтовується з точки зору кореляції бачення університетської спільноти із сучасними національними практиками. При визначенні обсягу окремих освітніх компонентів враховується думка роботодавців. Зокрема, під час спілкування з академічним персоналом встановлено факт, що в проекті ОП 2020 р. об'єднання декількох освітніх компонентів в один або збільшення обсягу окремої освітньої компоненти відбувалося за пропозицією роботодавців.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП «Фінанси і кредит» постійно оновлюється та переглядається з метою, як приведення у відповідність до чинних вимог державного стандарту, так і врахування зауважень та побажань усіх стейкхолдерів. Позитивним є те, що ЗВО оперативно реагує на запити та пропозиції роботодавців. За всіма освітніми компонентами, включаючи вибіркові, розроблено та оприлюднено силабуси. Практична підготовка здобувачів забезпечується на високому рівні, у тому числі за рахунок налагодженого механізму тісної співпраці з підприємствами, установами, організаціями регіону. Присутнє активне студентське самоврядування, яке залучає широке коло здобувачів до різноманітних проектів, які формують навички soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Обмеженість процесу вільного вибору здобувачами освітніх компонентів блочним підходом (однак, в процесі експертизи зафіксовано значний прогрес у напрямі подолання слабких сторін щодо існуючої процедури обрання варіативних дисциплін); 2. Навички soft skills формуються здебільшого за рахунок або вибіркового дисциплін або через участь студентів у проектах, ініційованих студентським самоврядуванням. Рекомендації: 1. Слід удосконалити процедуру вільного вибору освітніх компонентів шляхом застосування не лише блочної системи вибору; 2. Потрібно переглянути перелік освітніх компонентів під час удосконалення ОП (під час експертизи виявлено, що в існуючому проекті ОП 2020 р. дані рекомендації уже частково було враховано, проте, на думку ЕГ, слід розширити перелік обов'язкових компонентів за рахунок включення дисциплін, які відповідають предметній області спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»); 3. Слід удосконалити практику інформування здобувачів про зміст дисциплін вільного вибору, презентацію курсів через створення каталогу вибіркового дисциплін на сайті ЗВО; 4. Доцільним є подальше удосконалення ОП з точки зору забезпечення набуття здобувачами навичок soft skills; 5. Необхідно розробити процедуру опитування здобувачів щодо обсягів самостійної роботи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

В цілому всі підкритерії Критерію 1 характеризуються загальною відповідністю. ОП «Фінанси і кредит» має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8, та достатньою мірою узгоджена за підкритеріями 2.2, 2.4. Використання голістичного підходу в оцінюванні виявлених фактів та врахування того, що, у процесі співбесід з усіма ключовими стейхолдерами (здобувачами, випускниками, роботодавцями, академічним персоналом), виявлено позитивну динаміку усунення даних недоліків до початку акредитаційної експертизи ОП, дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Фінанси і кредит» загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/selectioncommittee/pravilaprijomu/>), вони є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому визначена процедура вступу абітурієнтів на ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» із зазначенням форм, термінів та вартості навчання. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, зараховуються бали сертифіката(ів) зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних іспитів) з трьох конкурсних предметів, а саме: українська мова (к 0.3), математика (к 0.3) та іноземна мова або географія/ історія України або біологія (к 0.3) . Для осіб, які вступають на основі диплома молодшого спеціаліста передбачене фахове випробування.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти регулюється в ЗВО відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Зазначений документ оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО (https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/POLOZHENNYA_pro-akademichnu-mobilnist-1.pdf) у відкритому доступі як для учасників освітнього процесу, так і для всіх зацікавлених осіб. При зустрічі, здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з можливостями такого навчання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється положенням академії «Про організації освітнього процесу», що оприлюднене на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-yogo-protsesu.pdf>). Зі слів здобувачів, деякі викладачі практикують визнання результатів навчання згідно сертифікатів, отриманих на певних курсах або тренінгах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому до ЗВО є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті університету. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Існуючі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті слабо розвинута. Рекомендації: 1. Розглянути можливість розробки документу на рівні ЗВО, який би регламентував порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Дана ОП узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1-3.4. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з несуттєвими недоліками.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Структура навчання на ОП «Фінанси і кредит» для підготовки здобувача освітнього ступеня «бакалавр» згідно з «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>), включає такі основні форми навчання: лекційні, практичні та лабораторні заняття. Викладання здійснюється з використанням мультимедійних засобів, спеціального забезпечення. Аналіз змісту силабусів дисциплін (у тому числі вибіркового) свідчить про наявність широкого спектру форм навчання. Інтерв'ю здобувачів вищої освіти свідчить про застосування студентоцентрованого підходу до формування освітнього простору, де панують принципи свободи слова і творчості. З результатів самоаналізу, представленого ЗВО, важко зрозуміти відповідність підкритерію, але проведений під час виїзної експертизи аналіз свідчить про практики використання деяких інноваційних форм навчання. Під час спілкування з здобувачами та випускниками з'ясовано, що викладачі використовують різноманітні методи та форми навчання, які у цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. За інформацією, наданою викладачами та здобувачами, перед початком вивчення кожної дисципліни надається інформація щодо форм і методів навчання, які залежать від цілей, мети, компетентностей та результатів навчання для цих дисциплін. Під час інтерв'ювання студентів виявлено, що використання нестандартних та інноваційних методик сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, зміст та програмних результатів навчання надається через розміщення на сайті ЗВО у вільному доступі ОП (<https://pgasa.dp.ua/hr/e-doc/osvitni-programi/>). Інформація щодо порядку та критеріїв по окремих освітніх компонентів представлена для ознайомлення у вигляді силабусів, що є у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/sylabus/finansy-i-kredyt/>). Вибірковий аналіз силабусів освітніх компонентів (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/01/Derzhavni-finansy.pdf>; <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/01/finansy-v-bankivskij-sferi.pdf>; <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/01/finansy-pidpruyemstv.pdf>) свідчить про те, що вони містять анотацію та опис змісту, компетентності, програмні результати, структуру та тематичний план дисципліни, самостійну роботу студентів та критерії оцінювання. Також визначено процедури оцінювання теоретичних знань, практичних занять, самостійної роботи та критерії підсумкового контролю. Для дисциплін (наприклад «Фінанси» <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/01/072-B3-2019-Finansy.pdf>), що мають курсові роботи, в силабусах подана інформація про критерії її оцінювання. Опитування студентів підтвердило, що студенти мають інформацію про доступ до силабусів, ознайомлені з ними. За свідченням студентів та академічного персоналу у фокус-групах цю інформацію також здобувачі отримують, а викладачі надають при проведенні занять.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Згідно з навчальними планами і програмами дисциплін кожний студент повинен оволодіти процесом наукового пізнання, виконуючи впродовж усього періоду навчання завдання, які поступово ускладнюються і поглиблюються. За інформацією, отриманою з самоаналізу та від опитування у фокус-групах із здобувачами та академічним персоналом, студенти беруть активну участь у роботі наукових гуртків, у наукових конференціях та інших заходах, які передбачають проведення наукових досліджень. Наприклад, під науковим керівництвом д.е.н., професора Іванова С.В. працювало у період з 2017 р. по 2019 р. студентське наукове товариство фінансистів та маркетологів, проводилась щорічна студентська наукова конференція. Здобувачі ОП «Фінанси і кредит» з 2013 року по 2019 рік приймали участь у спільному проєкті з ДНУЗТ ім. академіка В. Лазаряна та ДВНЗ «УДХТУ» - фінансовій комп'ютерній грі «Дельта». Здобувачі ОП є учасниками проєкту «Відкритий економічний простір», який започатковано у 2018 р. Зокрема, було підписано тристоронню угоду про співпрацю між ПДАБА-КПНЗ «МАНУМ»ДОР» - ЗСО (усього 35 загальноосвітніх навчальних закладів Дніпропетровської області). Мета проєкту - популяризація науково-дослідницької діяльності у галузі економіки серед учнівської та студентської молоді. У рамках проєкту проходили ділові ігри, тренінги, диспути, зустрічі з фахівцями (<https://pgasa.dp.ua/news/finansoviboiv-v-mezhah-vidkrytogo-ekonomichnogo-prostoru/>). Здобувачі підтвердили також свою участь у написанні наукових статей разом з НПП кафедри. Керівництво ЗВО під час бесіди зазначило, що здійснює фінансування участі студентів у конференціях. Таким чином, при реалізації ОП забезпечується поєднання навчання та досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП мають значний досвід наукової та практичної роботи, що проявляється не тільки в наукових публікаціях, а й у співпраці з різними підприємствами. Багато НПП кафедри працюють за фахом, що дозволяє їм удосконалювати зміст своїх дисциплін з врахуванням сучасного практичного досвіду. Досвід участі у багатьох наукових та практичних заходах слугує підґрунтям для впровадження його в навчальний процес. Так, наприклад: 1) доцент Ползівка Г.В. враховує при викладенні на ОП дисциплін «Фінанси підприємств», «Податкова система» теоретичний та практичний досвід, що був викладений нею у кандидатській дисертації «Механізми податкового менеджменту в умовах кризи»; 2) професор Чимшит С.І. враховує при викладенні на ОП дисципліни «Фінансовий аналіз» теоретичний та практичний досвід, що був викладений ним у докторській дисертації «Процесно-орієнтований механізм управління сукупним потенціалом промислового підприємства в умовах невизначеності зовнішнього середовища». Здобувачі та випускники підтвердили, що НПП кафедри при викладанні дисциплін враховують сучасні наукові досягнення та сучасні практики. Зокрема, Чимшит С.І. використовує при викладанні своїх дисциплін різноманітні кейси, що сформовані на реальних фактах у його практиці. У процесі спілкування з академічним персоналом визначено, що оновлення дисциплін за потреби. Кожен викладач регулює цей процес самостійно з врахуванням вимог «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>). Вибірковий аналіз методичного забезпечення різних років освітніх компонентів підтвердив зміни у змісті курсу та використання нових сучасних практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтеграція в міжнародний освітній простір відповідає засадам, викладеним в Стратегії розвитку Академії на 2020-2025 рік (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Strategiya_2020-2025-1.pdf). Основні напрямки та результати міжнародної діяльності ДВНЗ ПДАБА викладено на сайті <https://pgasa.dp.ua/wp-content/themes/pgasa/assets/documents/ms.pdf>. Підрозділ міжнародного співробітництва ПДАБА веде активну роботу із розвитку міжнародних зв'язків академії у навчально-науковій сфері. Так, наразі розглядається пропозиція щодо стажувань студентів від Європейського економічного та соціального комітету. Деталі за посиланням <https://www.eesc.europa.eu/en/work-with-us/traineeships>. В Академії діє програма «гостьових» професорів, що передбачає візити провідних дослідників і викладачів терміном від кількох днів до півроку з метою читання лекцій, участі в наукових дослідженнях, сезонних школах, а також інших видів академічної діяльності. Здобувачі ОП «Фінанси і кредит» мають змогу взяти участь у діючих проєктах в академії: 1. Університет м. Ле Ман, Франція. Договір про співпрацю від 29.01.2015р., термін угоди - 5 років. (доцент Захарченко Н.В. брала участь у II Міжнародній науковій конференції на базі факультету права, економіки та управління в університеті міста Ле-Ман (Франція) (24 травня 2019 р.)); 2. Університет Ла Корунья, Іспанія. Меморандум згоди від 29.08.2019 р., термін дії меморандуму – 4 роки.; 3. Опольський університет м. Ополь, Польща. Договір про співпрацю від 12.12.2016 р., термін дії договору - 5 років. Обмін спеціалістами, проведення сумісних робіт з виконання проєктів; 4. Гуманітарно-економічна академія в Лодзі, Польща. Договір про співпрацю від 29.03.2019 р., термін дії угоди - 5 років.; 5. Державний університет прикладних наук м. Міттвайда, Німеччина. Договір про співробітництво від 18.03.2019 р., термін дії - 5 років.; 6. Телавський державний університет ім. Якоба Гогешашвілі, Грузія. Меморандум про співробітництво від 28.05.2019р., термін дії - 5 років. Водночас, співбесіди зі здобувачами та академічним персоналом засвідчили, що міжнародна співпраця саме у межах ОП «Фінанси і кредит» потребує значного посилення.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Професорсько-викладацький склад демонструє потужний науковий та практичний потенціал, який має серйозну проєкцію на освітній процес. Здобувачі вищої освіти за ОП активно долучаються до проведення різноманітних наукових заходів. НПП кафедри використовують різноманітні інноваційні методи викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Низький рівень залучення студентів до міжнародних програм. Рекомендації: 1. Посилити використання в освітньому процесі інноваційних методів викладання, у тому числі за рахунок використання спеціального програмного забезпечення. 2. Удосконалити в ЗВО систему дистанційної освіти. 3. Потребує вдосконалення процедура вивчення думки студентів щодо змістовної частини дисциплін та їхньої кореляції з програмними результатами навчання. 4. Запровадити систематичне опитування думки студентів щодо форм та методів навчання і викладання у кінці вивчення дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В цілому всі підкритерії Критерію 4 характеризуються загальною відповідністю, суттєвих недоліків не виявлено. Слід докласти зусиль для покращення існуючих та впровадження інноваційних методів навчання і викладання. Рекомендується розширити міжнародне співробітництво.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти визначені в Стандарті ДВНЗ ПДАБА ОП-05-18 «Положення про контрольні заходи», затвердженого Вченою радою академії 26.12.2018 р., протокол №5. У положенні зазначено, що оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання навчальних досягнень викладені в робочих програмах навчальних дисципліни та силабусах навчальних дисциплін, як розміщені на веб-сторінці Академії (<https://pgasa.dp.ua/syllabus/finansy-i-kredyt/>). Вивчення змісту силабусів дисциплін членами експертної групи дозволило зробити висновок, що критерії оцінювання знань відрізняються за окремими дисциплінами, проте відповідають вимогам вищезгаданого Положення та є зрозумілими для студентів. Спількування зі здобувачами вищої освіти засвідчило, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання з окремих дисциплін для них є загалом чітко сформульованими та зрозумілими, оскільки вони їх розглядають із кожним викладачем на перших заняттях і, за необхідності, вони можуть отримати за ними додаткові роз'яснення від викладачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи або атестаційного екзамену (екзаменів). Відповідно до змісту ОП «Фінанси і кредит» та навчального плану, атестація здійснюється у формі двох кваліфікаційних екзаменів – з економічної теорії та за фахом. Таким чином, форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Стандарту.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чітко визначені, їх доступність для учасників освітнього процесу забезпечується розміщенням на веб-сторінці Академії. Розділ 3 «Положення про контрольні заходи» визначає можливі підстави для виникнення конфлікту інтересів та заходи для його врегулювання. Розділ 4 зазначеного Положення містить процедуру оскарження результатів семестрового контролю. За інформацією адміністрації та науково-педагогічних працівників, об'єктивність екзаменаторів забезпечується лише наявністю чітких та зрозумілих критеріїв оцінювання знань. В той же час, критерії оцінювання за окремими дисциплінами доволі узагальнені, а інших інструментів забезпечення об'єктивності оцінювання знань не передбачено. Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти та бесіди з академічним персоналом було підтверджено відсутність конфлікту інтересів та випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в Академії містить Кодекс академічної доброчесності, прийнятий рішенням Вченої ради 05.07.2018 р., оприлюднений на сайті Академії. Документ містить опис політики та норм академічної доброчесності, визначає порядок функціонування Комісії з питань академічної доброчесності та перевірки розгляду фактів плагіату. На веб-сторінці Академії є окремий розділ, присвячений академічній доброчесності, де розміщені внутрішні документи, а також окремі методичні матеріали для популяризації доброчесності. В Академії розроблене Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ЗВО «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» від 28.01.2020 р. Для виявлення фактів порушення академічної доброчесності Академією у 2018 році укладено договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат», у 2019 році такий договір був продовжений. З 2019 року розпочато перевірку на унікальність за допомогою онлайн-сервісу Unicheck кваліфікаційних робіт студентів. Проте наразі такі заходи не стосуються здобувачів ступеня бакалавра. За інформацією адміністрації ЗВО, усі студенти з моменту вступу ознайомлені з вимогами дотримання академічної доброчесності, студенти на зустрічі з експертною групою підтвердили цей факт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Нормативні документи Академії чітко регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, критерії є зрозумілими та доступними. В академії розроблено пакет документів щодо забезпечення академічної доброчесності, здійснюється впровадження технологічних рішень для перевірки унікальності студентських робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. Критерії оцінювання за окремими дисциплінами доволі узагальнені, а інших інструментів забезпечення об'єктивності оцінювання знань не передбачено. Рекомендації: 1. Диференціювати критерії оцінювання знань залежно від специфіки дисциплін, зокрема шляхом запровадження комп'ютерних тестувань з автоматичною перевіркою та інших методів онлайн контролю.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчання здобувачів вищої освіти оприлюднюються заздалегідь та є чіткими, зрозумілими, і дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та ОП загалом. Правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі, доступні для всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО діє політика дотримання академічної доброчесності, визначені процедури і стандарти для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації щодо академічної та професійної кваліфікації викладачів здійснений на підставі перевірки інформації, наданої у Відомостях самооцінювання ОП, інформації про кадровий склад викладачів, наданої гарантом ОП. Додатковим джерелом інформації слугували дані, отримані під час зустрічей з керівництвом Університету, науково-педагогічними працівниками, а також інформація з веб-сторінки Академії та відкритих джерел. Зважаючи на насиченість навчального плану, до підготовки фахівців задіяні 16 кафедр Академії, серед них випускова кафедра фінансів обліку і маркетингу. Аналіз відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників дисциплінам, які вони викладають, показав, що серед задіяних на ОП викладачів кафедри двоє мають науковий ступінь кандидата економічних наук за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа і страхування» (Ползікова Г.В., Загорельська Т.Ю.). Частина викладачів мають повну вищу освіту за спеціальністю (Разумова Г.В., Оскома О.В., Бойко Т.Ю., Тіверіадська Л.В.). Інші науково-педагогічні працівники мають наукові ступені або повну вищу освіту за суміжними спеціальностями, і у частині випадків їх академічна кваліфікація може бути підтверджена наявністю наукових публікацій за напрямом дисциплін навчального плану (Протопова Н.А., Окунович І.Л., Онищенко В.Є., Прилепова М.О., Захараченко Н.В.). Частина науково-педагогічних працівників мають досвід практичної діяльності, зокрема завідувач кафедри фінансів, обліку і маркетингу Чимшит С.І., а також Галушко О.І., Прилепова М.О., Ползікова Г.В. Професійна кваліфікація викладачів забезпечується проходження стажувань, які впродовж останніх 5 років пройшли практично всі задіяні на ОП науково-педагогічні працівники. Проте більшості випадків такі стажування були пов'язані з набуттям soft skills чи навичок, безпосередньо не пов'язаних з досягненням визначених ОП програмних результатів навчання. З огляду на це, при складанні плану стажувань у майбутньому доцільно орієнтувати викладачів на відповідність тематики таких стажувань профілю ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів регламентується Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», що розміщене на веб-сторінці Академії. У Положенні прописано вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад, а також процедуру розгляду кандидатур. Оцінювання професійної кваліфікації претендентів здійснюється кафедрами. Строк укладення контрактів встановлено до 5 років – для осіб, які мають науковий ступінь, до 3 років – для осіб без наукового ступеня. Положення не передбачає урахування при проведенні конкурсів результатів внутрішніх рейтингів чи анкетувань студентів. За інформацією, отриманою за зустрічі членів експертної групи з науково-педагогічними працівниками, конкурси на заміщення вакантних посад відбуваються прозоро. Науково-педагогічні працівники на зустрічі підтвердили факт своєчасного донесення керівництвом інформації про вакантні посади та оголошення конкурсного відбору на ці посади.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації освітнього процесу відбувається переважно шляхом їх призначення головами екзаменаційних комісій та включення до складу розробників ОП. Зокрема, у 2019-2020 н.р. головою екзаменаційної комісії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» призначено к.е.н. Завертайного І.Б., директора ТОВ «Центр економічних досліджень», а також його залучено до складу розробників ОП 2019 р. За інформацією ЗВО, пропозиції окремих роботодавців були враховані при оновленні ОП у 2019 році. Кафедра має 17 діючих угод щодо проходження виробничої практики студентами.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відомості самооцінювання ОП не містять інформації щодо проведених заходів за участю практиків, експертів тощо. Проте за зустрічах зі студентами та викладачами ОП експертна група отримала інформацію про те, що студенти мали можливість відвідувати заходи, що проводилися Національним банком України та іншими організаціями. Окремі викладачі, задіяні на ОП, мають досвід практичної діяльності за фахом (проф. Чимшит С.І., проф.

Млодецький В.Р., доц. Фісуненко П.А., доц. Разумова Г.В., доц. Ползікова Г.В.). Випускники ОП на зустрічі з групою підтвердили, що у майбутньому планують проведення майстер-класів для студентів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» забезпечується здебільшого шляхом підвищення кваліфікації та стажування, в тому числі і міжнародного. У ЗВО належним чином побудована система підготовка наукових кадрів, що може бути підтверджене захистами 1 докторської та 4 кандидатських дисертацій упродовж останніх 5 років викладачами випускової кафедри. В Академії видаються фахові наукові економічні журнали «Економічний простір» та «Східна Європа: економіка, бізнес та управління», в яких публікуються результати наукових досліджень викладачів ОП. За інформацією викладачів ОП, має місце практика проведення тренінгів з метою формування soft skills, що проводяться як силами Академії, так і зовнішніми структурами. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» передбачає процедуру участі викладачів в академічній мобільності, проте на момент проведення акредитаційної експертизи факти участі викладачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності відсутні.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Колективний договір ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» передбачає можливість матеріального стимулювання творчої праці та педагогічного новаторства викладачів (на сайті відсутній). Стимулювання викладацької майстерності нематеріального характеру передбачено розділом 6 Правил внутрішнього розпорядку для працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». За інформацією отриманою експертною групою на зустрічах із керівництвом, науково-педагогічними працівниками, в Академії існує практика матеріального заохочення за публікації праць у виданнях, що входять до Scopus чи WoS, а також за досягнення у навчально-виховній роботі. Науково-педагогічні працівники проінформовані про підходи до стимулювання та задоволені функціонуванням чинної системи.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Окремі викладачі, задіяні на ОП, мають значний досвід практичної діяльності. В Академії побудована чітка система підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, а також підготовки наукових кадрів. Передбачені можливості матеріального та нематеріального стимулювання викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Тематика стажувань викладачів не завжди пов'язана із профілем ОП. 2. При проведенні конкурсів на заміщення вакантних посад не враховується оцінка викладачів студентами. 3. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу має обмежений характер. 4. Факти участі викладачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності відсутні. Рекомендації: 1. При проходженні конкурсів враховувати відповідність академічної та професійної кваліфікації профілю ОП; 2. Удосконалити процедуру проведення конкурсів на заміщення вакантних посад шляхом врахування думки здобувачів вищої освіти; 3. Розширити залучення роботодавців до освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів більшою мірою відповідає тим дисциплінам, які вони викладають. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. Залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється фрагментарно, пропозиції роботодавців ураховуються при формуванні ОП. Система

професійного розвитку викладачів функціонує на постійній основі і підтримується керівництвом ЗВО. Система матеріального та/або морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні регламентована нормативними документами та доведена до відома науково-педагогічних працівників.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група пересвідчилась у реальному використанні спеціальних матеріально-технічних ресурсів, які необхідні для викладання дисциплін ОП. Оцінювання достатності цих ресурсів здійснювалось експертною групою шляхом аналізування інформації, отриманої від адміністрації та учасників інших фокус-груп, а також з відеоролика про академію, наданого Гарантом ОП. Загальна площа навчальних приміщень ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» становить 32205 м², усі ці приміщення перебувають у власності Академії. Для потреб студентів функціонує науково-технічна бібліотека з 8-ма читальними залами. Загальна кількість бібліотечного фонду – понад 55500 примірників, з яких понад 2300 документів – доступні в електронному вигляді. Академія надає викладачам та студентам доступ до наукометричних баз даних, здійснюється підписка на періодичні видання, сформований каталог видань з вільним доступом, який доведений до відома студентів. Загалом в Академії наявні 25 комп'ютерних класів, безпосередньо для підготовки здобувачів за ОП використовується 1 комп'ютерний клас. Відбувається поступове оновлення комп'ютерної техніки, проте проблемою є недостатність фінансування. Ознайомлення з оснащенням навчальних аудиторій показало, що наявний мінімально необхідний рівень для проведення занять, в окремих випадках використовується переносний мультимедійний проектор. Система дистанційного навчання наразі функціонує через Office 365, для комунікації та розміщення навчально-методичних матеріалів використовується корпоративна електронна пошта.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами інтерв'ювання доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми є вільним і безоплатним. В бібліотеці та комп'ютерних класах є доступ до мережі Інтернет, функціонують Wi-Fi зони. Доступ до бібліотеки є також вільним і безоплатним. Випускова кафедра фінансів, обліку і маркетингу має власну Wi-Fi мережу, яку можуть використовувати студенти ОП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За приміщеннями академії постійно здійснюється технічний нагляд, проводяться поточний та капітальний ремонти. Наявний паспорт санітарно-технічного стану умов праці в ПДАБА, Декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. На зустрічі з адміністрацією експерти отримали інформацію про те, що минулого року було виконано низку приписів пожежної служби, зокрема перезаправлено усі вогнегасники. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила про задоволеність студентів освітнім середовищем. Вони звертали увагу на те, що в університеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. Було засвідчено, що умови навчання у цілому забезпечують можливості для задоволення потреб та інтересів студентів. Слід констатувати високий рівень взаємоповаги викладачів і студентів. Проблеми психічного здоров'я студентів перебувають під контролем психологічної служби. Керівник служби комунікує зі студентами як особисто, так і за допомогою різних каналів зв'язку. Академія має власний гуртожиток, умови проживання в якому можна оцінити як задовільні. Стан співпраці адміністрації ЗВО з органами студентського самоврядування представники студентів оцінюють позитивно, представники студентського самоврядування зауважили, що мають повну підтримку адміністрації у реалізації студентських ініціатив.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підтримка здобувачів вищої освіти організована через деканати факультетів, також до неї долучені куратори академічних груп. Інформаційна та консультативна підтримка студентів ОП здійснюється через веб-сторінку Академії, де міститься окремий розділ «Студенту», у якому розміщено інформацію щодо розкладу занять, екзаменів, соціального забезпечення, вартості послуг тощо, а також лінки для переходу на сторінки бібліотеки та психологічної служби. Розділ загалом перебуває у стадії наповнення. Соціальна підтримка в Академії реалізується через надання

соціальних стипендій (це єдина інформація, доступна на сайті ЗВО) та діяльність профспілкового комітету. В Академії в 2019 році створено відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи. Відповідно до Положення про відділ на нього покладено проведення моніторингу якості освіти шляхом анкетування, опитування учасників освітнього процесу. За станом на час проведення акредитаційної експертизи на сторінці відділу розміщені результати двох анкетувань, проте їх цільовою аудиторією були всі студенти Академії, без розподілу за ОП. За інформацією керівника відділу, в подальшому планується розширення числа опитувань з метою визначення ступеня задоволеності студентів організацією освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У 2019 р. розроблено Концепцію реконструкції приміщень ПДАБА з доступності для маломобільних груп населення, що передбачає організацію безпорогового входу в приміщення, демонтаж перегородок, заміну сходинок пандусами з нахилом до 8%, облаштування додаткових ліфтів та підйомної платформи. На сьогодні здійснюється робота щодо втілення в життя плану реконструкції відповідно до наявності фінансових ресурсів на зазначені цілі. Вченою радою наприкінці 2019 року затверджено Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами, окрім того у Навчально-науковому інституті інноваційних освітніх технологій розроблено сайт (<http://izido.pgasa.dp.ua/>), на якому можлива оперативна організація доступу студентів до дистанційних курсів освітніх компонент ОП, працює електронна читальна зала з можливою послугою оперативної електронної доставки документів. Загалом ЗВО перебуває на шляху створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією) регулюються Порядком процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Процедура розгляду конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) здійснюється відповідно до Порядку роботи зі зверненнями та організації особистого прийому громадян у ДВНЗ «Придніпровська державна Академія будівництва та архітектури», затвердженого наказом ректора від 15.03.2019 р. № 136, оприлюдненому на офіційному веб-сайті Академії. Окремої антикорупційної політики в Академії не розроблено, в той же час в інших документах зазначені питання теж фактично не розглядаються. На зустрічі з експертною групою представники студентського самоврядування та представники здобувачів освіти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. Описуючи порядок своїх дій появи зазначених ситуацій, студенти наголошували на зверненні до комісії з доброчесності, студентського самоврядування, чи до куратора групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Випускова кафедра фінансів, обліку і маркетингу має власну Wi-Fi мережу, яку можуть використовувати студенти ОП. Адміністрація академії надає підтримку студентським ініціативам. Функціонує Психологічна служба, що забезпечує вирішення проблем психічного здоров'я здобувачів освіти. Планомірно проводиться робота щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: 1. Розділ «Студенту» на сайті ЗВО містить дещо обмежену інформацію. 2. Процедура опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості освітніх послуг на етапі становлення. 3. Питання антикорупційної політики в нормативних документах Академії практично відсутні. Рекомендації: 1. Подальшого розвитку та розширення інструментарію потребує система дистанційного навчання. 2. Продовжувати наповнення розділу «Студенту» на сайті ЗВО для підвищення рівня інформованості студентів. 3. Проводити опитування вищої освіти щодо якості освітніх послуг за окремими освітніми програмами. 4. Внести доповнення чи розробити окремий документ, що регулював би антикорупційну політику ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Заклад вищої освіти забезпечує необхідний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій прописані в нормативних документах. Потребують вдосконалення система дистанційного навчання, інформаційна підтримка студентів через сайт Академії, нормативна база з питань антикорупційної політики.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно з: 1) розділом 3, 4 Стандарту ОП – 01-19 «Про розробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-rozrobku-osvitnih-program.pdf>); 2) розділом 3 Стандарту ДВНЗ ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ ПДАБА» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-monitoring-yakosti-osviti.pdf>); 3) розділом 2 Стандарту ДВНЗ ПДАБА ОД-03-17 «Положення про моніторинг якості освіти в ДВНЗ ПДАБА» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osviti.pdf>). На сайті Академії оприлюднюються як діючі ОП (<https://pgasa.dp.ua/hp/e-doc/osvitni-programi/>) так і проекти ОП для обговорення (<https://pgasa.dp.ua/discussions/>). Це дає змогу усім бажаючим ознайомитися зі змістом ОП (або проекту ОП) і, за бажанням, надати свої пропозиції або зауваження. Під час роботи у фокус-групах з академічним та адміністративним персоналом, здобувачами, роботодавцями та студентським самоврядуванням було встановлено, що в університеті проводяться консультації з усіма стейкхолдерами. Водночас, слід відзначити, що більш активніше залучаються до процесу розробки та вдосконалення ОП роботодавці. Відповідно до Стандарту моніторинг освітньої програми здійснює гарант ОП «Фінанси і кредит» Ползікова Г.В. ОП «Фінанси і кредит» переглядалася та удосконалювалася тричі (2016 р., 2018 р., 2019 р.). У 2019 році ОП «Фінанси і кредит» переглядалася з метою приведення у відповідність до державного стандарту. Для розробки ОП 2019 р. було залучено роботодавця – директора ТОВ «Центр економічних досліджень», Арбітражного керуючого, к.е.н. Завертайного І.Б. Під час спілкування з Завертайним І.Б. у фокус-групі з роботодавцями підтверджено його участь у розробці як ОП 2019 р. так і проекту ОП 2020 р.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На рівні Академії здобувачі включені до складу вчених рад Академії та факультету, на засіданнях яких проходять обговорення, схвалення, затвердження освітніх програм та змін до них, обговорення процедур забезпечення якості освіти, в тому числі, за ОП. Під час спілкування з радою студентського самоврядування цей факт був підтверджений. В академії започатковано систему збору та опрацювання інформації щодо удосконалення ОП (бесіди, опитування, відгуки, анкетування). ОП започаткована в 2016 році, тому здійснюється робота щодо зібрання відгуків здобувачів вищої освіти за цією програмою та інших зацікавлених осіб. У процесі аналізу сайту ЗВО та співбесід з керівництвом та начальником відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи Грузін Н.В. встановлено, що у ЗВО розроблено «Положення про анкетування здобувачів вищої освіти» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-anketuvannya-zdobuchiv-vyshhoi-osvity.pdf>). З метою проведення діагностики якості освітнього процесу також розроблено та затверджено графік проведення анкетування учасників освітнього процесу на 2019-2020 н.р., затверджено форму, склад та зміст анкет. У січні 2020 р. було проведено опитування здобувачів щодо змісту ОП «Фінанси і кредит». Цей факт був підтверджений начальником відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи Грузін Н.В. На сайті ЗВО розміщуються результати анкетування здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час опитування фокус-груп з роботодавцями з'ясовано, що їх активно залучають до процесу періодичного перегляду ОП «Фінанси і кредит». Зокрема, відповідно до пропозицій роботодавців були суттєво посилені варіативні блоки фахової підготовки в ОП 2016р, уточнено програмні результати та враховано регіональну специфіку та особливості професійної діяльності. Директора ТОВ «Центр економічних досліджень», Арбітражного керуючого, к.е.н. Завертайного І.Б.було залучено до розробки ОП 2019 р. Роботодавці відзначають, що їх пропозиції та рекомендації беруться до уваги при розробці та вдосконаленні ОП «Фінанси і кредит». Також під час бесіди роботодавці надали інформацію, що їх залучають до підсумкової атестації здобувачів як членів екзаменаційних комісій.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Виявлено, що практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників на рівні Академії не проводилася. Проте, в Академії створено відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи. Відповідно до Положення про відділ на нього покладено здійснення моніторингу працевлаштування випускників Академії. Під час спілкування з НПП з'ясовано, на кафедрі фінансів, обліку та маркетингу збирає та аналізує інформацію щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Під час співбесіди з випускниками виявлено, що, здебільшого, інформацію щодо їх кар'єрного шляху мають або дипломний керівник або куратор. ЗВО та кафедри слід удосконалити практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури забезпечення якості закладу вищої освіти регулюється Стандартом ДВНЗ ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ ПДАБА» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-monitoring-yakosti-osviti.pdf>) та Стандартом ДВНЗ ПДАБА ОД-03-17 «Положення про моніторинг якості освіти в ДВНЗ ПДАБА» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osviti.pdf>). В ДВНЗ ПДАБА створено відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи та Лабораторія моніторингу якості освіти, планування та організації навчального процесу, що дозволило виконати перерозподіл функцій між структурними підрозділами. Аналіз ОП 2016 р., 2018 р., 2019 р. та проекту ОП 2020 р. засвідчив, що виявлені недоліки в ОП «Фінанси і кредит» під час її моніторингу та перегляду оперативно враховуються. На сайті ЗВО розміщена електронна скринька гаранта для отримання усіх зауважень та пропозицій по ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами проведених зустрічей та вибіркового опитувань встановлено, що в ДВНЗ ПДАБА наявна система роботи щодо опрацювання результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Інформація стосовно акредитацій освітніх програм, що здійснювалися у НАЗЯВО протягом 2019-2020 н.р. оприлюднені на сайті Академії у відкритому доступі https://pgasa.dp.ua/z5ity_somoanalizu/. Результати акредитації було обговорено на Навчально-методичній раді та засіданні Вченої ради Академії. Під час співбесіди з гарантом та академічним персоналом встановлено, що під час розробки проект ОП 2020 р. ними, зокрема, були враховані недоліки та рекомендації по інших ОП ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО проводиться систематична робота по формуванню культури якості: приділяється постійна увага модернізації ОП та освітніх компонентів з урахуванням потреб стейкхолдерів, тенденціям розвитку галузей знань та ринку праці; культивується професіоналізм та творча ініціатива науково-педагогічних працівників; вдосконалюється матеріально-технічна база навчального процесу. В ЗВО популяризується академічна доброчесність. Під час співбесід зі здобувачами та представником бібліотеки виявлено, що в ЗВО систематично проводиться перевірка на плагіат не лише кваліфікаційних робіт, а й наукових статей НПП та рефератів та курсових робіт здобувачів. Для цього укладена угода з компанією Unichек. В ЗВО створена Комісія з етики та доброчесності (<https://pgasa.dp.ua/hp/dobrochesnist/komisiya-z-etyky-ta-dobrochesnosti/>), мета якої – сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних

конфліктів між членами академічної спільноти. Позитивним є те, що здобувачі не лише обізнані з наявністю такого структурного підрозділу в ЗВО, а й знайомі з процедурою звернення до нього. Під час співбесіди з академічним персоналом виявлено, що НПП кафебри зацікавлені та мотивовані до подальшого розвитку освітньої програми та освітньої діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Існування чітких процедур щодо оновлення освітньої програми. Існування нормативно-методичних роз'яснень правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості ОП. ЗВО має ключові елементи системи внутрішнього моніторингу якості освітніх програм. Роботодавці залучаються до процесу вдосконалення освітньої програми. Академічна спільнота мотивована та готова до подальшого розвитку освітньої програми та освітньої діяльності. В ЗВО активно культивується академічна добросесність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. Недостатня структурованість внутрішньої системи забезпечення якості освіти. 2. Врахування думки здобувачів під час розробки та перегляду ОП носить епізодичний характер. 3. В Університеті відсутній систематичний моніторинг кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Рекомендації: 1. Подальша розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти через чіткий розподіл функціональних обов'язків та відповідальності між структурними підрозділами ЗВО. 2. Створення систематичного моніторингу кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. 3. Удосконалення зміст анкет та процесу анкетування усіх стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ЗВО. Статут ЗВО оприлюднено на веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf>). Правила внутрішнього розпорядку для працівників ЗВО оприлюднені на сайті (<https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/Pravyla-vnutrishnogo-rozporiadku.pdf>)

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному веб-сайті ЗВО існує сторінка, яка присвячена обговоренню освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs>). На цій сторінці містяться освітні програми та електронні адреси для надання зауважень та пропозицій. Також на сайті є проекти освітніх програм, вони доступні за посиланням <https://pgasa.dp.ua/discussions/>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На веб-сайті ЗВО оприлюднена ОП <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/072-Finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannya-.pdf>, а також силабуси усіх освітніх компонентів <https://pgasa.dp.ua/sylabus/finansy-i-kredyt/>, це дає змогу стейкхолдерам та іншим зацікавленим сторонам безперешкодно побачити всі відомості про ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО оприлюднює правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, ОП, силабуси усіх освітніх компонентів та приймають зауваження та пропозиції від стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: 1. Зауваження і пропозиції від стейкхолдерів надсилаються на пошту та не оприлюднюються на всезагальний огляд. Рекомендації: 1. Удосконалити систему інформування громадськості про результати урахування пропозицій та зауважень по ОП (можливо у вигляді порівняльної таблиці).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом вимоги до ОП щодо забезпечення її прозорості та публічності відповідають критерію з недоліками, що можна виправити.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

В колективі спостерігається дружня атмосфера. Здобувачі вищої освіти відзначають постійну підтримку НПП кафедри як в освітньому процесі так і у позанавчальний час. В ЗВО є чіткий і зрозумілий вектор розвитку ОП, що, насамперед, враховує інтереси роботодавців.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мальований Михайло Іванович

Члени експертної групи

Рисін Віталій Васильович

Петленко Максим Володимирович